

31998R1658

1998 7 30

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

L 213/1

TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 1658/98

1998 m. liepos 17 d.

dėl bendro su Europos nevyriausybinėmis plėtros organizacijomis (NVO) besivystančių šalių naudai vykdomų operacijų finansavimo

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 130w straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,

veikdama pagal tvarką, į kurią daroma nuoroda Sutarties 189c straipsnyje ⁽²⁾,

kadangi Komisija 1975 m. spalio 6 d. komunikate Tarybai pateikė ryšių su nevyriausybinėmis plėtros organizacijos (NVO) gaires kartu su bendrosiomis lėšų, kurias šios organizacijos ketina panaudoti plėtros operacijoms, naudojimo sąlygomis ir procedūromis;

kadangi biudžeto valdymo institucija į 1976 m. biudžetą įtraukė punktą „bendras su NVO finansavimas“ ir nuo to laiko tokiam finansavimui skirtos lėšos, remiantis Komisijos metinėmis ataskaitomis dėl tokių lėšų panaudojimo, nuolat augo (nuo 2.5 milijonų ECU 1976 m. iki 174 milijonų ECU 1995 m.);

kadangi 1977 m. lapkričio 28 d. susirinkime Taryba patvirtino bendrąsias Komisijos pasiūlytas sąlygas ir procedūras;

kadangi 1992 m. gegužės 14 d. rezoliucijoje dėl NVO vaidmens plėtros bendradarbiavime ⁽³⁾ Europos Parlamentas dar sykių patvirtino savitą ir nepakeičiamą NVO vaidmenį ir jų naudingumą bei veiksmingumą vykdant plėtros operacijas, visų pirma pabrėždama, kokią svarbą vaidmenį atlieka NVO veikdamos besivystančių šalių socialine prasme kritinių grupių vardu, pažymėdama būtinumą išsaugoti NVO veiksmų laisvę ir gyvybiškai svarbų NVO vaidmenį reklamuojant žmogaus teises ir demokratijos užuomazgų vystymą;

kadangi 1991 m. gegužės 27 d. rezoliucijoje dėl bendradarbiavimo su NVO Taryba pažymėjo NVO nepriklausomumo ir savarankiškumo svarbą, be to, pripažino, kad Bendrijos bendradarbiavimo su NVO sistema būtina papildydavo panašias nacionalinio lygmens pastangas, ir pripažino, kad būtina procedūras bei jų taisyklą daryti lankstesnėmis;

kadangi Taryba 1992 m. lapkričio 18 d. išvadose su pasitenkinimu pažymėjo Komisijos taikomus kriterijus, kuriais vadovaudamasi Komisija atrenka plėtros ir švietimo projektus, kuriems skiriamas bendras finansavimas, ir kuriais besivystančiose šalyse akivaizdžiai stiprinama demokratijos struktūra ir pagarba žmogaus teisėms, ir ypač palankiai vertino faktą, kad Komisija labai aiškiai ir be jokių abejonių išreiškė savo požiūrį į tai, kad pagrindiniu kriterijumi ir toliau lieka projekto kokybė;

⁽¹⁾ OL C 251, 1995 9 27, p. 18.

⁽²⁾ 1995 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento nuomonė (OL C 17, 1996 1 22, p. 455), 1997 m. liepos 7 d. bendroji Tarybos pozicija (OL C 307, 1997 10 8, p. 1) ir 1997 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento sprendimas (OL C 14, 1998 1 19, p. 124).

⁽³⁾ OL C 150, 1992 5 15, p. 273.

kadangi reikėtų nustatyti operacijų su NVO besivystančių šalių naudai bendro finansavimo administravimo procedūras,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

1. Bendrija bendrai finansuoja su Europos nevyriausybinėmis plėtros organizacijomis (NVO) vykdomas operacijas, kaip apibrėžta 3 straipsnyje, kad būtų patenkinti esminiai besivystančiose šalyse gyvenančių žmonių, atsidūrusių nepalankioje padėtyje, poreikiai. Prioritetas teikiamas pasiūlymams vykdyti operacijas, kurias inicijuoja besivystančių šalių partneriai. Tokias operacijas siūlo Europos NVO, jos vykdomos bendradarbiaujant su besivystančių šalių partneriais ir jomis siekiama mažinti skurdą bei gerinti tikslinės grupės gyvenimo kokybę ir pačios grupės vystymosi gebėjimus.

2. Bendrija taip pat bendrai finansuoja su Europos NVO, kaip apibrėžta 3 straipsnyje, vykdomas visuomenės informavimo operacijas ir informacines operacijas Europoje, kuriomis informuojama apie besivystančių šalių vystymosi problemas ir jų ryšius su pramoniniu pasauliu. Tokias operacijas siūlo Europos NVO, jos modeliuojamos taip, kad Europos visuomenė būtų skatinama palaikyti tų šalių vystymąsi, strategijas ir operacijas, duodančias naudos besivystančių šalių žmonėms.

3. Bendrija taip pat bendrai finansuoja operacijas, kuriomis stiprinamas valstybių narių NVO ir valstybių narių bei Bendrijos institucijų bendradarbiavimas ir jų veiklos koordinavimas.

2 straipsnis

1. Pagal 1 straipsnio 1 dalį besivystančiose šalyse vykdomos bendrai finansuojamos operacijos visų pirma turėtų būti susijusios su vietine socialine ir ekonomine plėtra kaimo ir miesto vietovėse, žmonių išteklių, visų pirma vykdančių mokymus ir teikiant institucinę pagalbą besivystančių šalių vietiniams partneriams, plėtra.

Tose veiklos srityse, nors operacijos kokybei teikiama milžiniškai reikšmė, ypatingas dėmesys skiriamas operacijoms, susijusioms su:

— pilietinės visuomenės stiprinimu ir jos dalyvavimu plėtros procese, žmogaus teisių ir demokratijos reklamavimu ir saugojimu,

— moterų vaidmeniui plėtros procese,

— tvaria plėtra.

Ypatingas dėmesys tai pat skiriamas:

— kultūrų, kurioms gresia išnykimas, ypač nykstančių vietinių kultūrų, apsaugai,

— besivystančių šalių vaikų teisių ir jų padėties apsaugai ir gerinimui.

2. Visose valstybėse narėse pagal 1 straipsnio 2 dalį įgyvendinamos visuomenės informavimo ir informacinės operacijos yra „nukreiptos“ į aiškiai apibrėžtas grupes, sprendžia aiškiai apibrėžtus klausimus; jos yra planuojamos remiantis subalansuota analize ir patikimomis žiniomis apie tuos klausimus ir tikslines grupes, ir apima europietiškos svarbos klausimus.

Nors operacijos kokybei teikiama milžiniškai reikšmė, ypatingas dėmesys skiriamas visuomenės informavimo operacijoms, kurios:

— akcentuoja valstybių narių ir besivystančių šalių tarpusavio priklausomybę,

— siekia mobilizuoti pagalbą teisingesniems Šiaurės ir Pietų ryšiams,

— skatina NVO bendradarbiavimą,

— įgalina besivystančių šalių partnerius imtis aktyvaus vaidmens.

3. Operacijos, kuriomis siekiama stiprinti valstybių narių NVO bendradarbiavimą ir bendradarbiavimą su Bendrijos institucijomis, kurios įgyvendinamos pagal 1 straipsnio 3 dalį, *inter alia*, yra susijusios su atitinkamų mainų ir komunikacinių tinklų plėtra.

4. Priimant sprendimą dėl siūlomos operacijos tinkamumo gauti bendrą su Bendrija finansavimą, lemiamas kriterijus yra laukiamas plėtros poveikis besivystančioms ar susijusioms šalims. Atkreiptinas dėmesys į:

— į darnų projekto techninės dokumentacijos poveikį,

— aiškų tikslų ir rodiklių apibrėžimą bei monitoringą, iš kurių sprendžiama apie projektuose numatytų tikslų įgyvendinimą,

— suderinamumą su kitais decentralizuotų agentūrų vykdomais plėtros veiksmais, vengiant nesuderinamumo su kitomis Bendrijos vykdomomis bendradarbiavimo priemonėmis.

3 straipsnis

1. Bendradarbiavimo atstovai, pagal šį reglamentą turintys teisę į bendrą finansavimą, yra NVO atitinkančios šias sąlygas:

- jos turi būti įsteigtos pagal valstybės narės galiojančius įstatymus kaip nepriklausomos nesiekiančios pelno valstybės narės organizacijos,
- valstybėje narėje jos turi turėti savo centrinę buveinę, kurios privalo būti pagrindiniu priimančiu sprendimus dėl bendrai finansuojamų operacijų centru,
- didžiosios jų turimų lėšų dalies kilmė turi būti europietiška.

2. Sprendžiant, ar NVO turi teisę į bendrą finansavimą, taip pat atsižvelgiama į:

- prioritetai, suteikiami plėtojimui, ir jos patirtis šioje srityje,
- jos gebėjimą mobilizuoti tam tikrą dalies Europos visuomenės solidarumą su jos vykdoma plėtros veikla,
- jos administracinius ir finansų valdymo gebėjimus,
- kai įmanoma, jos žinias apie tam tikrą sektorių ir konkrečią šalį,
- jos sugebėjimą paremti besivystančių šalių partnerių siūlomą plėtros operacijas, jos sąsają su panašiomis besivystančių šalių organizacijomis pobūdį ir mastą.

4 straipsnis

1. 1 straipsnyje nurodytų operacijų bendras su Bendrija finansavimas, užsienio arba vietine valiuta, gali apimti:

- investavimo išlaidas;
- su investavimu susijusias veiklos išlaidas, esant garantijai, kad išorės paramai pasibaigus projektai išliks gyvybingi;
- kitas išlaidas, būtinas užtikrinti tolygų bendrai finansuojamų operacijų įgyvendinimą, įskaitant administracines NVO ar NVO tinklų sąnaudas.

Išimties atvejais, kai dėl valiutų keitimo kurso svyravimo galutinai besivystančiose šalyse įgyvendinamų projektų naudos gavėjai išimtinai stipriai nukentčia, Komisija gali konkrečios NVO prašymu imtis atitinkamų priemonių tokiems valiutų keitimo padariniams neutralizuoti.

2. NVO, su kuria sudaryta bendro finansavimo sutartis, praneša savo partneriams apie Bendrijos įnašą į operaciją.

3. NVO sistemingai skatina besivystančių šalių agentūras arba partnerius iš operacijos siekti galutinės naudos; priklausomai nuo jų galimybių ir savito konkrečios operacijos pobūdžio – gauti naudos natūra arba pasinaudoti finansiškai.

5 straipsnis

Vadovaujantis šiuo reglamentu, bendras Bendrijos finansavimas teikiamas subsidijų pavidalu, įskaitant įnašus į mikrokreditinių projektų apyvartinį kapitalą.

Mikrokreditinių projektų, gaunančių bendrą su Europos NVO finansavimą atveju, kai projektuose numatyta, kad besivystančių šalių vietiniai partneriai visiškai arba iš dalies formuoja arba administruoja apyvartinį kapitalą, galutinių naudos gavėjų grąžintinų apyvartiniam kapitalui formuoti išduotų minipaskolų suma gali būti pakartotinai panaudojama suteikti kitas minipaskolas kitiems galutiniams naudos gavėjams.

6 straipsnis

1. Komisija įvertina, priima sprendimą ir administruoja bendrą pagal šį reglamentą vykdomų operacijų finansavimą, laikydama biudžeto valdymo ir kitų galiojančių procedūrų, ypač išdėstytų Finansiniame reglamente, taikomame bendrajam Europos Bendrijų biudžetui, atsižvelgdama į NVO pobūdį ir savitas ypatybes, visų pirma jų finansinį įnašą į aptariamą operaciją.

Paprastai sprendimas dėl to, ar palaikyti operaciją, turėtų būti priimtas per šešis mėnesius nuo paraiškos gavimo dienos. Jei svarstant pateiktus dokumentus išaiškėja, kad trūksta kai kurių dokumentų, šešių mėnesių laikotarpis skaičiuojamas nuo dienos, kai gauti visi paraiškos svarstymui reikalingi dokumentai. Jei sprendimas neigiamas, aptariamai NVO pateikiamos pagrįstos atmetimo priežastys.

2. Visos pagal šį reglamentą sudarytos bendro finansavimo sutartys suteikia Komisijai ir Audito Rūmams teisę atlikti patikrinimus vietoje, laikantis įprastų pagal galiojančias taisykles Komisijos nustatytų procedūrų, ypač Finansiniame reglamente išdėstytų bendrajam Europos Bendrijų biudžetui taikomų procedūrų.

3. Išskyrus išimtinus atvejus, Bendrijos įnašas paprastai neviršija 50 procentų bendros išlaidų arba 75 bendros įnašų sumos. Netgi ir tokiais išimtiniais atvejais, NVO įnašas į projektus turi būti

žymus, o Bendrijos įnašas neviršija 85 procentų bendros įnašų sumos.

4. Sprendimai dėl bendro didesnio nei 2 milijonai ECU finansavimo, kurių Bendrija suteikia projektams ir programoms (daugiausių programų, konsorciūmų operacijų, bendrųjų dotacijų), priimami laikantis 9 straipsnyje išdėstytos tvarkos.

5. Kas tris mėnesius Komisija informuoja valstybes nares apie bendram finansavimui gauti patvirtintus projektus ir programas, nurodydama sumas, pobūdį, šalį naudos gavėją ir partnerį. Su šia informacija kartu pateikiamas priedas, kuriame aiškiai išskiriami projektai ir programos, kurių finansavimui skirta daugiau negu 1 milijonas ECU.

7 straipsnis

1. Pasibaigus biudžetiniams metams, Komisija per šešis mėnesius pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, kurioje nurodoma informacija apie NVO, gavusias bendrą finansavimą, apibendrinamos praėjusiais biudžetiniais metais finansuotos operacijos, įvertinamas šio reglamento įgyvendinimas aptariamuoju laikotarpiu ir siūlomos bendrosios kitų metų gairės. Bendrųjų dotacijų atveju, metinėse ataskaitose pateikiamas NVO gavėjų sąrašas, o projektų, finansuojamų iš šių bendrųjų dotacijų, sąrašas pateikiamas kitų metų ataskaitoje. Ataskaitoje išdėstomos nepriklausomų vertintojų išvados.

2. Komisija, laikydama 10 straipsnyje išdėstytos tvarkos, priima sprendimus dėl bendrų kitų metų gairių ir bendrųjų sąlygų keitimo.

8 straipsnis

Komisijai padeda iš valstybių narių atstovų sudarytas Komitetas, kuriam pirmininkauja Komisijos atstovas.

9 straipsnis

1. Tais atvejais, kai reikia laikytis šiame straipsnyje nustatytos tvarkos, Komisijai padeda pagal 8 straipsnį sudarytas Komitetas.

2. Komisijos atstovas pateikia Komitetui priemonių, kurių turi būti imtasi projektą. Komitetas savo nuomonę dėl projekto pareiškia per tokį laiką, kurį nustato pirmininkas atsižvelgdamas į klausimo skubumą. Nuomonė patvirtinama Sutarties 148 straipsnio 2 dalyje nustatyta balsų dauguma tuo atveju, kai Taryba turi

priimti sprendimą remdamasi Komisijos pasiūlymu. Valstybių narių atstovų Komitete balsai skaičiuojami taip, kaip nustatyta tame straipsnyje. Pirmininkas nebalsuoja.

3. a) Komisija patvirtina numatytas priemones nedelsdama.

b) Tačiau jei šios priemonės neatitinka Komiteto nuomonės, Komisija nedelsdama praneša apie tai Tarybai. Tokiu atveju:

— Komisija gali atidėti patvirtintų priemonių taikymą ne ilgiau kaip vienam mėnesiui nuo tokio pranešimo dienos,

— Taryba kvalifikuota balsų dauguma gali priimti kitokį sprendimą per pirmojoje įtraukoje nurodytą terminą.

10 straipsnis

1. Tais atvejais, kai reikia laikytis šiame straipsnyje nustatytos tvarkos, Komisijai padeda pagal 8 straipsnį sudarytas Komitetas.

2. Komisijos atstovas pateikia Komitetui priemonių, kurių turi būti imtasi projektą. Komitetas savo nuomonę dėl projekto pareiškia per tokį laiką, kurį nustato pirmininkas atsižvelgdamas į klausimo skubumą. Nuomonė patvirtinama Sutarties 148 straipsnio 2 dalyje nustatyta balsų dauguma tuo atveju, kai Taryba turi priimti sprendimą remdamasi Komisijos pasiūlymu. Valstybių narių atstovų Komitete balsai skaičiuojami taip, kaip nustatyta tame straipsnyje. Pirmininkas nebalsuoja.

3. a) Komisija patvirtina numatytas priemones nedelsdama.

b) kai numatytos priemonės neatitinka Komiteto nuomonės, Komisija nedelsdama praneša apie tai Tarybai. Tokiu atveju:

— Komisija gali atidėti patvirtintų priemonių taikymą ne ilgiau kaip vienam mėnesiui nuo tokio pranešimo dienos,

— Taryba kvalifikuota balsų dauguma gali priimti kitokį sprendimą per pirmojoje įtraukoje nurodytą terminą.

11 straipsnis

Komisija reguliariai vertina Bendrijos bendrai finansuojamas operacijas siekdama nustatyti, ar buvo pasiekti operacijų tikslai ir pateikti gaires, padedančias gerinti būsimųjų operacijų

veiksmingumą. Komisija 8 straipsnyje nurodytam Komitetui pateikia įvertinimo apibendrinimą, kurį Komitetas, esant reikalui, išnagrinėja. Bet kuri pageidaujanti valstybė narė gali susipažinti su įvertinimo atskaita.

12 straipsnis

Nuo šio reglamento įsigaliojimo praėjus trejiems metams, Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai bendrąjį pagal šį

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje, 1998 m. liepos 17 d.

reglamentą Bendrijos finansuotų operacijų įvertinimo dokumentą kartu su pasiūlymais dėl šio reglamento atėities ir, jei reikalinga, pasiūlymus dėl šio reglamento pakeitimų.

13 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja trečią dieną nuo jo paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*.

Tarybos vardu

Pirmininkas

W. RUTTENSTORFER
